

LBRIS

We know
books

EMILY FRIDLUND

O istorie a lupilor

Traducere din limba engleză și note de
Aurelia Ulici

ENDORFICTION

 VELANT
CĂRȚI ÎNSEMNATE.

1

Nu e ca și cum nu m-aș gândi niciodată la Paul. Mi se arată din când în când, înainte să mă dezmeticesc de-a binelea, și totuși aproape niciodată nu-mi amintesc ce a spus, ce i-am făcut sau ce nu i-am făcut. În mintea mea, puștiul mi se trânteste pur și simplu în poală. *Hodoronc-tronc*. De asta știu că e el: nu eu îl interesez, nu are nicio ezitare. Stăm în sala de la Centrul pentru Conservarea Naturii, într-o după-amiază târzie la fel ca oricare alta, iar trupul lui se mișcă automat spre al meu — nu din iubire sau respect, ci pur și simplu pentru că încă nu cunoaște eticheta care spune unde anume se termină trupul lui și unde începe cel al altuia. Are patru ani, are de terminat un puzzle cu o bufniță, nu vorbiți cu el. Eu nu vorbesc. O avalanșă de puf de la plopi plutește în fața ferestrei, tăcută și ușoară ca aerul. Lumina se schimbă, puzzle-ul se îmbină și ia forma unei bufnițe înainte să fie descompus din nou, eu îi cer lui Paul să se ridice. E timpul să plecăm. E timpul. Dar în secunda dinainte să ne fi ridicat, înainte să scâncească în semn de protest și să ceară să mai stăm, se lipește la loc de pieptul meu și cască. Și mi se pune un nod în gât. Pentru că este ciudat, înțelegeți? Este minunat și trist, în același timp, ca trupul tău să fie luat de bun.

* * *

Înainte de Paul nu mai cunoscusem decât o persoană care să treacă din viață în moarte. Era vorba de domnul Adler, profesorul meu de istorie dintr-a opta. Purta costume de catifea maro reiată, adidași albi și, cu toate că trebuia să predea despre America, prefera să ne vorbească despre țari. Ne-a arătat cândva o fotografie a ultimului împărat al Rusiei și așa mi-l imaginez și astăzi — barbă neagră, epoletți cu ciucuri — dar, de fapt, domnul Adler era mereu proaspăt ras și împiedicat. Eram la cursul de engleză, când un elev de la a treia oră pe care o ținea a intrat ca o furtună, anunțând că domnul Adler căzuse. Ne-am îmbulzit pe coridor și l-am văzut: zăcea întins pe burtă, cu ochii închiși, cu buzele vinete, lipite de mochetă.

— Are epilepsie? a întrebat cineva.

— Oare are medicamente?

Toți eram dezgustați. Cercetașii se contraziceau în legătură cu cele mai bune tehnici de resuscitare, în timp ce elevii dotați și talentați îi analizau simptomele, cu șoapte isterizate. A trebuit să-mi iau inima în dinți ca să mă duc la el. M-am lăsat pe vine și am apucat mâna ca o bucată de carne uscată a domnului Adler. Era la începutul lui noiembrie. Înnegrea mochetă cu salivă, trăgând aer în piept la intervale din ce în ce mai rare, și îmi amintesc un miros îndepărtat de foc. Cineva ardea saci de plastic cu gunoi, vreun om de serviciu chitit să scape de frunze și de cojile de dovleac înainte de prima zăpadă mare.

Când, în fine, brancardierii au săltat trupul domnului Adler pe o targă, cercetașii i-au urmat ca niște cățeluși, sperând că o să li se dea ceva de făcut. Voiau

să deschidă o ușă, să ridice ceva greu. Pe coridor, fete smiorcăiau, strânse ciotcă. Câteva profesoare își țineau mâna pe piept, neștiind ce să spună sau să facă în continuare.

— E un cântec al ăloră de la The Doors? a întrebat un brancardier.

Rămăsese în urmă să împartă sărățele elevilor căroră li se făcuse rău. Am ridicat din umeri. Probabil că fredonasem cu voce tare. Mi-a dat Gatorade de portocale într-un pahar de plastic, spunând, de parcă eu eram cea pe care venise s-o salveze, de parcă datoria lui era să extragă boala din orice făptură peste care ar fi dat:

— Vezi, bea încet! Cu înghițituri mici.

Capitala mondială a șalăului, așa ni se spunea pe vremea aceea. Pe Route 10 exista un panou care te punea în gardă, precum și o pictură murală cu trei pești cu creastă, pe o latură a restaurantului local. Tipii ăștia te salutau mereu cu aripioarele lor — rânjete și bot, sprâncene, dinți și gingii —, dar nimeni din afara orașului nu mai venea să pescuiască sau să facă orice altceva din noiembrie, când marile lacuri înghețau. Pe atunci nu exista marele complex hotelier, ci doar un motel sordid. Centrul orașului însemna un restaurant, magazinul de bricolaj, cel cu momeală și unelte de pescuit, banca. Pe vremea aia, cel mai impresionant loc din Loose River era, cred, fosta fabrică de cherestea, și asta pentru că arse pe jumătate, iar scândurile negre, carbonizate se înălțau amenințător peste malurile râului. Aproape toate clădirile oficiale, spitalul și Registrul Auto și Burger King-ul și secția de poliție se aflau la mai bine de cincizeci de kilometri, pe drumul spre Whitewood.

În ziua când ambulanțierii din Whitewood l-au luat pe domnul Adler, au claxonat ieșind din parcare școlii. Stăteam cu toții la ferestre și priveam, chiar și hocheiștii, cu șepcile lor îngălbenite, până și majoretele, cu bretoanele electrizate. La momentul acela ningeă deja zdravăn. În timp ce ambulanța patina pe după colț, farurile scrutau frenetic rafalele de zăpadă care se învârtejeau deasupra șoselei.

— N-ar trebui să pornească sirena? a întrebat cineva, iar eu m-am gândit — cântărind din ochi ultima înghițitură de Gatorade de pe fundul păhărelului meu de hârtie — *cât de proști pot fi oamenii?*

Înlocuitorul domnului Adler a fost domnul Grier-son, și a venit cu o lună înainte de Crăciun, cu un bronz intens, supranatural aproape. Purta un cercel rotund, din aur, în ureche și o cămașă strălucitor de albă, cu nasturi din sedef. Mai târziu am aflat că venea din California, de la o școală de fete particulară situată pe malul oceanului. Nimeni nu știa ce-l adusese tocmai în nordul Minnesotei, în miez de iarnă, dar după prima săptămână de școală, a dat jos hărțile domnului Adler cu Imperiul Rus și le-a înlocuit cu facsimile mărite ale Constituției Statelor Unite. A anunțat că era dublu licențiat în teatru, ceea ce explică de ce, într-o zi, a stat în picioare în fața clasei, cu brațele întinse, recitând pe dinafară întreaga *Declarație de Independență*. Nu numai pasajele înflăcărâte despre viață, libertate și căutarea fericirii, ci și agasanta și deplorabila listă de cruzimi aplicate coloniilor. Simțeam cât de mult își dorea să se facă plăcut.

— Ce vrea să spună aici? a întrebat domnul Grier-son când a ajuns la partea despre punerea în joc a bunului nostru cel mai sacru, onoarea.

Jucătorii de hochei dormeau senin pe coatele îndoite. Nici elevii dotați și talentați nu au fost mișcați, țâcănindu-și creioanele mecanice până ce mina se ițea în mod obscen, ca acul unei seringi. Se duelau peste intervalurile dintre bănci.

— *En garde!* șuierau disprețuitor.

Domnul Grierson s-a așezat la catedra domnului Adler. Recitarea îl lăsase fără suflu și mi-am dat seama — într-o străfulgerare ciudată, ca și cum o lumină prea strălucitoare trecuse peste el — că era la vârsta a doua. Îi vedeam fața brobonită de sudoare, pulsul trepidându-i sub țepii încărungiți de pe gât.

— Hai, oameni buni! *Zău așa!* Ce înseamnă că drepturile omului reprezintă un *adevăr evident prin el însuși*? Hai! Știți răspunsul!

I-am văzut privirea oprindu-se la Lily Holburn, care avea părul negru, lins, și purta, în ciuda frigului, un pulover transparent, stacojiu. Părea să creadă că frumusețea ei l-ar putea salva, că ea ar putea fi bună, doar pentru că era mai frumoasă decât noi, celelalte. Lily avea ochi mari, căprui, dislexie, nu avea creion, dar avea un iubit. Sub privirea domnului Grierson, a început să se îmbujoreze încet.

A clipit. El a dat din cap în direcția ei, promițându-i implicit că, orice ar spune, el va fi de acord. Ea și-a trecut limba peste buze ca o căprioară.

Nu știu de ce am ridicat mâna. Nu neapărat că mi-ar fi fost milă de ea. Sau de el. Doar că, preț de câteva clipe, tensiunea devenise dintr-odată insuportabilă, disproporționată.

— Înseamnă că unele lucruri nu au nevoie să fie demonstrate, mi-am dat eu cu părerea. Unele lucruri sunt pur și simplu adevărate. Nu le putem schimba.

— Corect! a făcut el, recunoscător nu față de mine, personal — îmi dădeam seama —, ci pentru norocul peste care credea că a dat.

Puteam face asta. Să le dau oamenilor ceea ce voiau, fără să știe că venea de la mine. Fără să spună un cuvânt, Lily îi putea face pe oameni să se simtă încurajați, binecuvântați. Avea gropițe în obraji, sfârcuri care se ițeau la răstimpuri prin pulover, ca niște semne de la Dumnezeu. Eu aveam pieptul plat, drept ca o scândură. Îi făceam pe oameni să se simtă judecați.

În anul acela iarna s-a prăvălit peste noi. A căzut în genunchi, epuizată, și n-a mai mișcat. La jumătatea lui decembrie a nins atât de mult, încât acoperișul sălii de sport s-a curbat, și școala a fost închisă o săptămână. Cu școala ieșită din peisaj, jucătorii de hochei s-au dus să pescuiască la copcă. Cercetașii jucau hochei pe iazuri. Apoi a venit Crăciunul, cu ghirlandele lui de lumini colorate de-a lungul străzii principale și cu competiția scenelor înfățișând Nașterea Domnului dintre bisericile catolică și luterană — una cu saci de nisip pictați pe post de oi, cealaltă cu pruncul Iisus sculptat într-un bloc de gheață. Anul Nou a adus un alt viscol puternic. În ianuarie, când cursurile s-au reluat, cămășile albe, impecabile, ale domnului Grier-son au fost înlocuite de pulovere neinteresante, iar veriga din ureche cu un cercel cu știft. Probabil că cineva îl învățase să folosească Scantron-ul*, pentru că, după o săptămână de cursuri despre Lewis și Clark, ne-a dat primul lui extemporal. În timp ce noi

* Sistem de notare automată pentru teste sau chestionare tip grilă.

ședeam aplecați peste bănci, înnegrind cercuri minuscule, el se plimba printre rânduri, țacănind dintr-un pix.

A doua zi, domnul Grierson mi-a cerut să rămân după ore. S-a așezat la catedră, pipăindu-și buzele care erau crăpate și i se jupuia sub degete.

— N-ai făcut prea bine la test, mi-a spus.

Aștepta o explicație, așa că am ridicat defensiv din umeri. Dar, înainte să apuc să zic ceva, a adăugat:

— Uite ce e, îmi pare rău!

Și-a răsucit știftul — un șurub delicat și complicat — din ureche.

— Încă îmi mai pun la punct planurile de lecție. La ce lecție erați înainte să vin eu?

— Rusia.

— Ah!

O notă de dispreț i-a traversat chipul, urmată imediat de o expresie de încântare.

— Războiul Rece mai dănuie încă în zonele înapoiate.

Am sărit în apărarea domnului Adler:

— Nu despre Uniunea Sovietică discutăm, ci despre țari.

— O, Mattie!

Nimeni nu-mi spunea așa. Era ca și cum cineva s-ar fi apropiat pe la spate ca să mă bată pe umăr. Mă numeam Madeline, dar la școală mi se spunea Linda, Comunistă sau Ciudata. Mi-am tras mâinile încleștate în mâneci. Domnul Grierson a continuat:

— Nimănui nu-i păsa de țari înainte de Stalin și de bombă. Erau niște marionete pe o scenă îndepărtată, cu totul nesemnificativi. Pe urmă toți domnii Adler au intrat la facultate în 1961 și s-a declanșat un val general de nostalgie după vechile jucării rusești,

după prințesele născute din incest din alt veac. Zădărnicia lor le făcea interesante. Pricepi?

În clipa aceea a zâmbit, închizând puțin ochii. Am văzut că dinții din față erau albi, iar caninii galbeni.

— Dar tu ai treisprezece ani!

— Paisprezece!

— Voiam doar să-ți spun că îmi pare rău că am pornit cu stângul. Foarte curând o să ne redresăm.

Săptămâna următoare mi-a cerut să trec pe la el la clasă după ore. De data asta își scosese știftul din ureche și-l pusese pe birou. Cu multă blândețe, cu vârful arătătorului și al degetului mare, își examina lobul urechii.

— Mattie! mi-a spus, îndreptându-se de spate.

Mi-a făcut semn să mă așez pe un scaun de plastic albastru aflat lângă biroul lui. Mi-a pus un teanc de broșuri lucioase pe genunchi, schițând cu degetele un fel de cort indian.

— Îmi faci un serviciu? Dar nu da vina pe mine că trebuie să te întreb! Asta e sarcina mea.

S-a foit stingherit în scaun.

Apoi mi-a propus să reprezint școala la concursul Odiseea Istoriei.

— O să fie grozav! a spus, nu foarte convins. Nu trebuie decât să faci un poster. Pe urmă trebuie să ții un discurs despre arhivele Războiului din Vietnam sau despre dezertorii care s-au refugiat în Canada etc. Sau poate vrei să te ocupi de profanarea pământurilor tribului Ojibwe? Sau despre acei oameni care propovăduiesc întoarcerea la natură și s-au instalat aici. Ceva local, ceva ambiguu moralicește. Ceva cu implicații constituționale.

— Eu vreau să mă ocup de lupi!

— Ce anume, o istorie a lupilor?

Era contrariat. Apoi a clătinat din cap și a zâmbit larg.

— Evident! Ești o fată de paisprezece ani.

Pielea i s-a încrețit în jurul ochilor.

— Toate aveți o slăbiciune pentru lupi și cai! Îmi place. Îmi place. E nemaipomenit de ciudat! Dar de unde o fi venind chestia asta?

Pentru că părinții mei nu aveau mașină, iată cum ajungeam acasă când pierdeam autobuzul! Mergeam cinci kilometri pe partea dezșăpezită a autostrăzii Route 10 și pe urmă făceam dreapta pe Still Lake Road. Un kilometru și jumătate mai departe, drumul se bifurca. În stânga, ținea malul lacului spre nord, pe partea dreaptă o lua peste o colină rămasă nedeszăpezită. Acolo mă opream, îmi îndesam blugii în ciorapi și îmi trăgeam manșetele peste mănușile de lână. Iarna, copacii se profilau ca niște vene pe fundalul portocaliu al cerului. Peticele de cer care se ițeau printre crengi semănau cu o arsură solară. Douăzeci de minute prin zăpadă și printre oțetari, înainte să mă audă câinii și să înceapă să latre, smucind de lanțuri.

Până să ajung acasă, se întunecase deja. Când am deschis ușa, am văzut-o pe mama aplecată deasupra chiuvetei, cu mâinile până la coate în apa întunecată. Părul lung și drept îi încadra fața și gâtul, ceea ce îi dădea un aer șmecheresc. Dar vorba îi era toată numai vocale de Vest Mijlociu, de Kansas nemărginit.

— Există vreo rugăciune pentru canalizarea înfundată? a întrebat, fără să se întoarcă.

Mi-am pus mănușile pe soba cu lemne, unde aveau să se înțepenească și să nu mi se mai potrivească așa

cum trebuia dimineată. Totuși, haina nu mi-am dat-o jos. Era frig înăuntru.

Mama, cu jacheta udă de la apa din chiuvetă, s-a așezat greoi la masă. Dar își ținea mâinile unsuroase în sus, ca și cum ar fi fost ceva prețios — ceva care se zbătea și era viu — pe care îl scosese dintr-un iaz. Ceva cu care ne-ar putea hrăni, doi bibănei frumoși.

— Avem nevoie de Drano*. Rahat!

A ridicat ochii spre cer, apoi și-a șters încet mâinile de buzunarele șortului.

— Ajută-mă, te rog, Tu, Dumnezeu al infinitei milostenii față de mascarada lamentabilă care este existența umană!

Nu glumea decât pe jumătate. Știam asta. Știam din povestite cum părinții mei au călătorit spre Loose River, la începutul anilor '80, într-o furgonetă furată, cum tata și-a făcut provizii de puști și marijuana, și cum mama, atunci când comunitatea s-a risipit, a schimbat pe creștinism tot fanatismul hippie care îi mai rămăsese. De când o știam, mergea la biserică de trei ori pe săptămână — miercurea, sâmbăta și duminica —, pentru că se agăța de speranța că penitența funcționa, că o parte din trecut s-ar putea schimba încet, în decursul multor ani.

Mama credea în Dumnezeu, dar într-un fel înclaudat, ca o fiică pedepsită.

— Crezi că ai putea lua unul dintre câini și să te întorci?

— Să mă întorc în oraș?

Încă tremuram. Gândul m-a înfuriat pentru o clipă, golit de orice altceva, de tot. Nu-mi mai simțeam degetele.

* Soluție pentru desfundarea țevilor.